

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-01-041/26-5128/4

Podgorica, 11.03.2026.godine

Za: MINISTARSTVO POMORSTVA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Filipu Raduloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi

Veza: Vaš akt br. 02-345/26-342/1 od 18.02.2026. godine i dopuna RIA-e od 11.03.2026. godine

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom *Predloga zakona o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi*, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Kako je naznačeno u dostavljenom materijalu, Zakonom se uređuje radno vrijeme mobilnih radnika na plovilu za privredne djelatnosti u unutrašnjoj plovidbi, noćni rad, pravo na odmor, odgovornost poslodavca, odnosno brodarara i zapovjednika plovila i druga pitanja od značaja za radno vrijeme i odmor mobilnih radnika u unutrašnjim plovnim putevima.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za sprovođenje ovog Zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, implementacijom predmetnog Zakona ostvariće se prihod za budžet Crne Gore po osnovu primjene kaznenih odredbi.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na Predlog zakona o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi.

S poštovanjem,

ZAKON
O RADNOM VREMENU I ODMORIMA MOBILNIH RADNIKA NA PLOVILIMA U UNUTRAŠNJOJ
PLOVIDBI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se radno vrijeme mobilnih radnika na plovilo za privredne djelatnosti u unutrašnjoj plovidbi, noćni rad, pravo na odmor, odgovornost poslodavca, odnosno broдача i zapovjednika plovila i druga pitanja od značaja za radno vrijeme i odmor mobilnih radnika u unutrašnjim plovničkim putevima.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na mobilne radnike koji su zaposleni kao članovi nautičkog osoblja (posada) ili u drugom svojstvu (brodsko osoblje) na plovilu koje saobraća u unutrašnjoj plovidbi za obavljanje komercijalne djelatnosti.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na prevoznika u unutrašnjoj plovidbi i ako ima status zaposlenog u privrednom društvu čiji je osnivač i/ili vlasnik.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **mobilni radnik** je zaposleni koji je kao član osoblja, koje u okviru rada putuje, a koji je zaposlen u okviru privrednog društva koje pruža usluge prevoza putnika ili robe unutrašnjim plovničkim putevima;
- 2) **poslodavac** je domaće ili strano, odnosno dio stranog pravnog lica ili fizičko lice kod kojeg mobilni radnik ima zasnovan radni odnos;
- 3) **brodar** je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, pri čemu se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je brodar lice koje je upisano kao vlasnik broda u upisniku brodova;
- 4) **zapovjednik broda** je lice upisano u brodsku posadu kao starješina broda i koje upravlja brodom i odgovara za njegovu sigurnost, sigurnost posade, putnika i tereta;
- 5) **plovilo** je čamac, brod ili plutajući objekat;
- 6) **putnički brod** je brod sa kabinom ili za dnevne izlete koji je izgrađen i opremljen za prevoz više od 12 putnika;
- 7) **radno vrijeme** je vrijeme tokom kojeg je radnik raspoređen mobilni radnik obavlja poslove i zadatke na plovilu, odnosno u kojem je spreman (raspoloživ), da po nalogu poslodavca obavlja poslove na plovilu ili za potrebe plovila (dežurstvo);
- 8) **vrijeme odmora** je vremenski period izvan radnog vremena koji je duži od 15 minuta, bilo da se plovilo nalazi u pokretu, na stacionarnom plovilu i na kopnu;
- 9) **dan odmora** je period odmora koji u kontinuitetu traje 24 sata, koji mobilni radnik provodi na mjestu koje sam izabere;
- 10) **prevoznik u prometu unutrašnjim plovničkim putevima** je svako lice koje nezavisno od upustava i za vlastiti račun plovi plovilima u prometu unutrašnjim plovničkim putevima radi sticanja prihoda;
- 11) **radni raspored obuhvata** je plan radnih dana i dana odmora, sa kojim je poslodavac unaprijed upoznao mobilnog radnika;

- 12) **radnik koji radi noću** je mobilni radnik koji radi noću najmanje tri časa svog dnevnog radnog vremena, odnosno radnik koji po potrebi tokom noći odradi određeni dio svog godišnjeg radnog vremena, koji je utvrđen kolektivnim ugovorom;
- 13) **radnik koji radi u smjenama** je mobilni radnik koji radi u smjenama tokom jedne sedmice ili jednog mjeseca, u skladu sa rasporedom radnog vremena, i koji taj rad obavlja u različitim smjenama;
- 14) **brodsko osoblje** su zaposleni na putničkom brodu koji nijesu članovi posade;
- 15) **sezona** je period od najviše devet uzastopnih mjeseci unutar 12 mjeseci u kojem je djelatnost zbog spoljašnjih okolnosti, poput vremenskih prilika ili turističke potražnje, vezana za određeni dio godine.

II. RADNO VRIJEME

Puno radno vrijeme

Član 5

Puno radno vrijeme mobilnih radnika iznosi 40 časova u radnoj sedmici.

Kolektivnim ugovorom može se utvrditi puno radno vrijeme kraće od 40 časova u radnoj sedmici.

Radno vrijeme mobilnih radnika ne može se izjednačiti sa vremenom plovidbe broda na unutrašnjim plovnim putevima.

Prilikom donošenja radnog rasporeda, poslodavac je dužan da vodi računa o potrebama mobilnog radnika, zavisno od vrste posla koje obavlja, i da obezbjeđuje uslove na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu mobilnih radnika.

Dnevno i sedmično radno vrijeme

Član 6

Dnevno radno vrijeme mobilnog radnika ne može biti duže od 14 časova, a sedmično radno vrijeme ne može biti duže od 84 časa.

Ako je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, prosječno radno vrijeme mobilnog radnika ne može biti duže od 72 časa sedmično u okviru perioda od četiri mjeseca.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dnevno radno vrijeme mobilnog radnika koji tokom sezone radi na putničkom brodu ne može biti duže od 12 časova, a sedmično radno vrijeme ne može biti duže od 72 časa.

Prekovremeni rad

Član 7

Izuzetno od člana 6 ovog zakona, mobilni radnik je dužan da radi duže od punog radnog vremena, po nalogu brodar, odnosno zapovjednika broda u slučaju da je neposredno ugrožena sigurnost broda, osoba na brodu ili tereta, kao i u slučaju pružanja pomoći drugim plovilima ili osobama koje se nađu u stanju opasnosti.

Po prestanku okolnosti iz stava 1 ovog člana brodar, odnosno zapovjednik broda dužan je da mobilnom radniku obezbijedi srazmjern broj dana odmora.

Preraspodjela radnog vremena

Član 8

Preraspodjela radnog vremena mobilnih radnika vrši se u okviru referentnog perioda od 12 mjeseci, na način da radno vrijeme u jednom periodu bude duže, a u drugom kraće od ugovorenog radnog vremena, s tim da prosječno radno vrijeme tokom referentnog perioda ne može da bude duže od 48 časova sedmično.

U slučaju iz stava 1 ovog člana najduže radno vrijeme mobilnog radnika iznosi 2 304 časa godišnje.

Vrijeme godišnjeg odmora, odsustva sa rada zbog državnih i vjerskih praznika kao i vrijeme za koje je mobilni radnik bio privremeno spriječen za rad zbog bolesti ne uračunavaju se u period iz st. 1 i 2 ovog člana.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana poslodavac je dužan da mobilnom radniku obezbijedi pravo na odmore, u skladu sa ovim zakonom.

Preraspoređeno radno vrijeme ne smatra se prekovremenim radom.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, mobilni radnik kome je radni odnos prestao prije isteka vremena za koje se vrši preraspodjela radnog vremena ima pravo da mu se časovi rada duži od punog radnog vremena preračunaju u puno radno vrijeme u ukupni godišnji fond časova i priznaju se za ostvarivanje prava na penziju, a ostatak časova rada se računaju kao časovi prekovremenog rada.

Noćni rad

Član 9

Rad koji se obavlja u vremenu od 22 časa do šest časova narednog dana smatra se noćnim radom.

Ako mobilni radnik radi noću najmanje sedam sati svog dnevnog radnog vremena, ne može raditi duže od 42 časa sedmično tokom perioda u kojem obavlja noćni rad.

III. ODMORI

Radni dani i dani odmora

Član 10

Mobilni radnik može raditi uzastopno najduže 31 radni dan.

Ako je radnim rasporedom predviđeno najviše jednak broj radnih dana u odnosu na dane odmora, onda se neposredno nakon odrađenih uzastopnih radnih dana mora odobriti jednak broj uzastopnih dana odmora.

Ako je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, najmanji broj uzastopnih dana odmora neposredno nakon uzastopno odrađenih radnih dana određuje se na sljedeći način:

- 1) 1. – 10. uzastopni radni dan: po 0,2 dana odmora za svaki uzastopni radni dan;
- 2) 11.– 20. uzastopni radni dan: po 0,3 dana odmora za svaki uzastopni radni dan;
- 3) 21. – 31. uzastopni radni dan: po 0,4 dana odmora za svaki uzastopni radni dan.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, srazmjerni dani odmora dodaju se u navedenom obračunu najmanjem broju uzastopnih dana odmora i odobravaju samo kao cijeli dani.

Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana mobilni radnik koji tokom sezone radi na putničkom brodu po svakom radnom danu ima pravo na 0,2 dana odmora, pri čemu u periodu od 31 dan ima pravo na najmanje dva radna dana odmora.

U slučaju iz stava 5 ovog člana pravo na preostale uzastopne dane odmora ostvaruje se u skladu sa kolektivnim ugovorom ili opštim propisima o radu.

Pravo na odmor

Član 11

Mobilni radnik ima pravo na:

- odmor u toku radnog dana u skladu sa opštim propisima o radu;
- odmor između dva uzastopna radna dana u trajanju od najmanje 10 časova, od čega najmanje šest časova neprekidno;
- sedmični odmor u trajanju od najmanje 84 časa
- godišnji odmor, u skladu sa opštim propisima o radu.

Član 12

Mobilnom radniku koji je mlađi od 18 godina života ne može da se odredi da radi prekovremeno, odnosno duže od osam časova dnevno, ni noću.

Mobilnom radniku koji je mlađi od 18 godina života koji radi najmanje četiri časa dnevno, ima svakog radnog dana pravo na odmor u toku rada od najmanje 30 minuta neprekidno.

Mobilni radnik ima pravo na odmor između dva radna dana u trajanju od najmanje 12 časova.

Mobilni radnik mlađi od 18 godina života ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje dva uzastopna dana.

Mobilni radnik mlađi od 18 godina života ima pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje 24 radna dana.

IV. EVIDENCIJE I ZAŠTITA I ZDRAVLJE NA RADU

Evidencije

Član 14

Evidencija o dnevnom radnom vremenu i vremenu odmora vodi se za svakog mobilnog radnika i čuva se na brodu najmanje 12 mjeseci.

Za organizaciju radnog vremena i vremena odmora članova posade broda i vođenje evidencije iz stava 1 ovog člana odgovara brodar.

Evidencija iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži sljedeće podatke:

- ime broda;
- ime zaposlenog;
- ime odgovornoga brodara;
- datum;
- radni dan ili dan odmora;
- početak i kraj dnevnog radnog vremena ili vremena odmora
- raspored službe na moru i službe u luci.

Brodar ili lice koje on ovlasti i mobilni radnici moraju zajednički provjeriti i potvrditi evidencije u odgovarajućim vremenskim intervalima (najkasnije do kraja sljedećeg mjeseca).

Brodar je dužan da mobilnom radniku uruči kopiju potvrđenih evidencija koje se odnose na njega.

Zaštita sigurnosti i zdravlja radnika

Član 15

Poslodavac je dužan da mobilnim radnicima obezbijedi redovan godišnji zdravstveni pregled, zaštitu i zdravlje na radu, u skladu sa zakonom.

Poslodavac je dužan da mobilnim radnicima koji rade noću ili u smjenama obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprječavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, uzimajući u obzir vrstu njihovog posla.

Mobilnom radniku koji radi noću, poslodavac je dužan da prije početka tog rada, kao i redovno tokom trajanja noćnog rada, obezbijedi zdravstvene preglede u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti.

Troškove zdravstvenog pregleda iz st. 2 i 3 ovog člana, snosi poslodavac.

Ako se zdravstvenim pregledom iz stava 3 ovoga člana utvrdi da mobilni radnik zbog noćnog rada ima zdravstvenih problema, poslodavac je dužan da ga rasporedi na obavljanje poslova koji odgovaraju njegovom nivou kvalifikacije i radnoj sposobnosti, van noćnog rada, ako takva mogućnost postoji.

V. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 16

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva.

Inspekcijski nadzor

Član 17

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši inspektor rada u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 18

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) organizuje dnevno i sedmično radno vrijeme suprotno članu 6 ovog zakona;
- 2) mobilni radnik mlađi od 18 godina radi noću, prekovremeno, odnosno duže od osam časova dnevno (član 12 stav 1);
- 3) mobilnom radniku koji je mlađi od 18 godina ne obezbijedi odmor u toku radnog dana, dnevni i sedmični odmor, kao i korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa članom 12 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 6.000 eura.

Član 19

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) uvede prekovremeni rad suprotno članu 7 ovog zakona, odnosno po prestanku okolnosti zbog kojih je uveden prekovremeni rad ne obezbijedi mobilnom radniku srazmjernu broja dana odmora (član 7 stav 2);
- 2) je izvršio preraspodjelu radnog vremena suprotno članu 8 ovog zakona;
- 3) je izvršio preračunavanje časova rada suprotno članu 8 stav 6 ovog zakona;
- 4) organizuje noćni rad suprotno članu 9 ovog zakona;
- 5) utvrdi radni raspored suprotno članu 10 ovog zakona;
- 6) ne obezbijedi vrijeme za odmor u toku radnog dana, dnevni i sedmični, kao i korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa članom 11 ovog zakona;
- 7) ne vodi evidencije o dnevnom radnom vremenu i vremenu odmora, u skladu sa članom 12 ovog zakona;
- 8) ne obezbijedi zaštitu prava zaposlenih koji rade noću i u smjenama u skladu sa članom 15 ovog zakona;

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O b r a z l o ž e n j e

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za izradu predloga Zakona o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi jeste dalje usklađivanje zakonodavstva sa pravnim tekovinama Evropske unije u okviru Pregovaračkog poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje. Predloženim izmjenama implementiraće se Direktiva Savjeta 2014/112/EU od 19. decembra 2014. godine o sprovođenju Evropskog sporazuma o određenim aspektima organizacije radnog vremena u unutrašnjoj plovidbi, zaključenog između Evropske unije za unutrašnju plovidbu (EBU), Evropske organizacije skipera (ESO) i Evropske federacije transportnih radnika (ETF). Ovom direktivom se sprovodi Evropski sporazum o određenim aspektima organizacije radnog vremena u saobraćaju unutrašnjim vodnim putevima, zaključen 15. februara 2012. godine između Evropske unije za unutrašnju plovidbu (EBU), Evropske organizacije brodovlasnika (ESO) i Evropske federacije transportnih radnika (ETF).

Zakon o radu, kao opšti propis iz oblasti radnih odnosa sadrži odredbe kojima se uređuje pravo na odmore zaposlenih (odmor u toku rada, odmor u toku dana, sedmični odmor i godišnji odmor), kao i odredbe kojima se uređuju pitanja koja se odnose na organizaciju radnog vremena (preraspodjela radnog vremena, prekovremeni rad, noćni rad). Međutim, navedene odredbe ne uzimaju u dovoljnoj meri u obzir specifičnu radnu i životnu situaciju u saobraćaju unutrašnjim plovim putevima, zbog čega je potrebno navedena pitanja urediti posebnim zakonom.

Glavni razlog za drugačije uređenje radnog vremena mobilnih radnika u unutrašnjoj plovidbi je činjenica da prosječno radno vrijeme u unutrašnjem vodnom saobraćaju generalno uključuje značajan dio dežurstva (na primjer, zbog nepredvidivih vremena čekanja na prevodnicama ili tokom utovara i istovara plovila), što se može odvijati i noću. Stoga, ograničenja za maksimalno dnevno i sedmično radno vrijeme mogu biti postavljena na višem nivou nego što je predviđeno zakonom o radu, a našta upućuje i član 20 Direktive 2003/88/EZ o određenim aspektima organizacije radnog vremena.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE

U pripremi ovog zakona imala su se u vidu sljedeća međunarodna akta i dokumenta:

- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Crne Gore, Glava VI, Usklađivanje zakonodavstva, sprovođenje zakona i pravila o konkurenciji, član 79-Radni uslovi i jednake mogućnosti, Glava VIII, Politike saradnje, član 101-Saradnja u oblasti socijalne politike st. 2 i 3 ;
- Ugovor iz Lisabona, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava X, Socijalna politika, član 151, član 152, član 153 stav 1 tačka (e) i (f), član 154, član 155, član 156 stav 1 tačka 2 i 7.

Usklađenost sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU, Dio TREĆI, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava X, Socijalna politika, član 156, stav 1, tačka 2-Treaty on the functioning of the EU, Part three, Union policies and international actions, Title x, Social Policy, 156 Paragraf 1 Poin 2.

Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije :

- Direktiva Savjeta 2014/112/EU od 19. decembra 2014. godine o sprovođenju Evropskog sporazuma o određenim aspektima organizacije radnog vremena u unutrašnjoj plovidbi, zaključenog između Evropske unije za unutrašnju plovidbu (EBU), Evropske organizacije skipera (ESO) i Evropske federacije transportnih radnika (ETF).
- Direktiva 2003/88/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. novembra 2003. godine, o određenim aspektima organizacije radnog vremena.
- Direktiva Savjeta 94/33/EZ, od 22. juna 1994. godine o zaštiti mladih na radu.

IV. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbom člana 1 Prijedloga Zakona definiše se predmet zakona, a to su: radno vrijeme mobilnih radnika na plovilo za privredne djelatnosti u unutrašnjoj plovidbi, noćni rad, pravo na odmor, odgovornost poslodavca, odnosno broдача i zapovjednika plovila i druga pitanja od značaja za radno vrijeme i odmor mobilnih radnika u unutrašnjim plovimim putevima.

Odredbom člana 2 Prijedloga Zakona određeno je područje primjene zakona, a na način da se ovaj zakon primjenjuje na mobilne radnike koji su zaposleni kao članovi nautičkog osoblja (posada) ili u drugom svojstvu (brodsko osoblje) na plovilu koje saobraća u unutrašnjoj plovidbi za obavljanje komercijalne djelatnosti. Izuzetak je predviđen u odnosu na prevoznika u unutrašnjoj plovidbi i ako ima status zaposlenog u privrednom društvu čiji je osnivač i/ili vlasnik

Odredbom člana 3 upućuje se na upotrebu rodno senzitivnog jezika, dok su u članu 4 Prijedloga zakona data značenja izraza koji su važni za pravilno tumačenje i primjenu zakona. Tako je data definicija mobilnog radnika, na način da se akcent stavlja na licu koje ima zaključen ugovor o radu, a sa tim u vezi data je definicija poslodavca - koja je u skladu sa definicijom koja je sadržana u Zakonu o radu. Nadalje, definicije broдача, zapovjednika broда, broдskog osoblja, prevoznika u prometu unutrašnjim plovimim putevima, plovila i putničkog broда date su u skladu sa određenjem ovih pojmova u Direktivi Savjeta 2014/112/EU. Navedena direktiva bila je osnov i prilikom pojmovnog određivanja radnog vremena, vremena odmora, dana odmora, radnika koji radi noću i radnika koji radi u smjenama, ali su osim toga izvršena i prilagođavanja sa važećim rješenjima koja su sadržana u Zakonu o radu, a koja su usklađena sa Direktivom 2003/88/EZ o određenim vidovima organizacije radnog vremena. U ovom članu data je i definicija sezone, a samim tim i sezonskog rada koja je drugačija u odnosu na rješenja koja su sadržana u Zakonu o radu (u kojem se sezonski rad ograničava na osam mjeseci u toku godine). Naime, sezona se definiše kao period od najviše devet uzastopnih mjeseci unutar 12 mjeseci u kojem je djelatnost zbog spoljašnjih okolnosti, poput vremenskih prilika ili turističke potražnje, vezana za određeni dio godine. Predviđanje ovakvog rješenja je uslovljeno specifičnošću poslova koji se obavljaju na plovilima u unutrašnjim vodama i u skladu je sa Direktivom Savjeta 2014/112/EU.

U drugom dijelu Prijedloga zakona sadržana su rješenja koja se odnose na organizaciju radnog vremena.

Odredbom člana 5 definiše se trajanje punog radnog vremena od 40 časova sedmično, uz mogućnost predviđanja kraćeg radnog vremena kolektivnim ugovorom, što je u skladu sa odredbama Zakona o radu. Međutim, imajući u vidu specifičnost poslova koji se obavljaju na plovilima u unutrašnjim vodama, precizirano je da se radno vrijeme mobilnih radnika ne može izjednačiti sa vremenom plovidbe broда na unutrašnjim plovimim putevima. Osim toga, prilikom donošenja radnog rasporeda, poslodavac je dužan da vodi računa o potrebama mobilnog radnika, zavisno od vrste posla koje obavlja, i da obezbjeđuje uslove na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu mobilnih radnika.

Odredbom člana 6 definiše se dnevno i sedmično radno vrijeme, na način da dnevno radno vrijeme mobilnog radnika ne može biti duže od 14 časova, a sedmično radno vrijeme ne može biti duže od 84 časa. Izuzetak od ovog pravila predviđen je za rad tokom sezone na putničkom broду, na način da dnevno radno vrijeme ne može biti duže od 12 časova, a sedmično radno vrijeme ne može biti duže od 72 časa. Osim toga, u cilju zaštite i zdravlja na radu mobilnih radnika precizirano je da u slučaju da je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, prosječno radno vrijeme mobilnog radnika ne može biti duže od 72 časa sedmično u okviru perioda od četiri mjeseca. To znači da u okviru

referentnog perioda od četiri mjeseca mobilni radnik može raditi u jednom periodu duže, a u dužem kraće, ali prosjek radnog vremena ne može biti veći od 72 sata u toku sedmice.

Odredbom člana 7 Prijedloga Zakona uređeni su razlozi za uvođenje prekovremenog rada i obaveze mobilnih radnika u tom slučaju. U tom smislu, predviđena je obaveza mobilnog radnika da radi duže od punog radnog vremena, po nalogu brodar, odnosno zapovjednika broda u slučaju da je neposredno ugrožena sigurnost broda, osoba na brodu ili tereta, kao i u slučaju pružanja pomoći drugim plovilima ili osobama koje se nađu u stanju opasnosti. U cilju dosljedne primjene standarda koji se odnose na ograničeno radno vrijeme predviđeno je da po prestanku okolnosti zbog kojih je uveden prekovremeni rad brodar, odnosno zapovjednik broda dužan da mobilnom radniku obezbijedi srazmjerni broj dana odmora.

Odredbom člana 8 Prijedloga Zakona uređen je institut preraspodjele radnog vremena mobilnih radnika, na načina da se definiše referentni periodi od 12 mjeseci (period u okviru kojeg se vrši preraspodjela radnog vremena). U tom slučaju precizira se da radno vrijeme tokom referentnog perioda ne može da bude duže od 48 časova sedmično, odnosno 2 304 časa godišnje, u koje vrijeme se ne računa period korišćenja godišnjeg odmora, odsustva sa rada zbog državnih i vjerskih praznika kao i vrijeme za koje je mobilni radnik bio privremeno spriječen za rad zbog bolesti. Takođe, u cilju zaštite i zdravlja na radu mobilnih radnika, precizira se obaveza poslodavca da mobilnim radnicima tokom perioda preraspodjele radnog vremena omogući ostvarivanje prava na odmore u skladu sa ovim zakonom. Osim toga, utvrđeno da mobilni radnik kome je radni odnos prestao prije isteka vremena za koje se vrši preraspodjela radnog vremena ima pravo da mu se časovi rada duži od punog radnog vremena preračunaju u puno radno vrijeme u ukupni godišnji fond časova i priznaju se za ostvarivanje prava na penziju, a ostatak časova rada se računaju kao časovi prekovremenog rada.

Odredbom člana 9 Prijedloga Zakona definišu se noćni rad, pri čemu se period noćnog rada izjednačava sa rješenjima koja su sadržana u Zakonu o radu, na način da se pod noćnim radom podrazumijeva rad koji se obavlja u vremenu od 22 časa do šest časova narednog. Ovo rješenje je povoljnije u odnosu na rješenja iz Direktivom Savjeta 2014/112/EU, koja pod noćnim radom podrazumijeva period između 23.00 časa i 06.00 časova narednog dana. Međutim, u skladu sa članom 2(3) navedene direktive, nacionalnim propisima se mogu predviđeti povoljniji uslovi u pogledu ostvarivanja prava koja su predmet njenog regulisanja.

U trećem dijelu Prijedloga zakona su sadžana rješenja koja se odnose na odmore mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjim vodama.

Odredbom člana 10 Prijedloga zakona precizirani su radni dani i dani odmora. Pri tome, definisano je da mobilni radnik može raditi uzastopno najduže 31 radni dan. Osim toga, u slučaju da je radnim rasporedom predviđeno najviše jednak broj radnih dana u odnosu na dane odmora, onda se neposredno nakon odrađenih uzastopnih radnih dana mora odobriti jednak broj uzastopnih dana odmora. Sa druge strane, ako je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, preciziran je najmanji broj uzastopnih dana odmora koji se korsi neposredno nakon uzastopno odrađenih radnih dana, kako u sezoni, tako i van sezone. Osim toga, ostavljena je mogućnost da se pravo na preostale uzastopne dane odmora ostvaruje se u skladu sa kolektivnim ugovorom ili opštim propisima o radu.

Odredbom člana 11 Prijedloga zakona definisane su vrste odmora njihovo trajanje. Pri tome, precizirano je da se odmor u toku rada i godišnji odmor ostavruju u skladu sa opštim propisima o radu, a prije svega u skladu sa zakonom o radu i kolektivnim ugovorima kojima se urđuju osnovi za uvećanje godišnjeg odmora. U pogledu trajanja odmora između dva radna dana i sedmičnog odmora predviđena su drugačija rješenja u odnosu na opšte propise o radu, što je u skladu sa Direktivom Savjeta 2014/112/EU.

Odredbom člana 12 Prijedloga zakona predviđena je posebna zaštita maloljetnika, na način da se predviđa zabrana prekovremenog i noćnog rada. Osim toga, predviđaju se povoljnija rješenja u pogledu ostvarivanja prava na odmor u toku rada, odmora između dva radna dana, sedmičnog i godišnjeg odmora. U tom smislu, za maloljetnike je predviđen isti obim prava kao i u Zakonu o radu, koji je usklađen sa Direktivom Savjeta 94/33/EZ, od 22. juna 1994. godine o zaštiti mladih na radu.

U četvrtom dijelu Prijedloga zakona sadržane su odredbe koje se odnose na obavezu vođenja evidencije o radnom vremenu, kao i na zaštitu i zdravlje na radu.

Odredbom člana 14 Prijedloga zakona precizirano je koji podaci treba da budu sadržani u evidenciji o radnom vremenu i vremenu odmora za svakog mobilnog radnika, a predviđena je i obaveza njenog čuvanja na brodu najmanje 12 mjeseci.

Odredbom člana 15 Prijedloga zakona definisane su obaveze poslodavca koje se odnose na zaštitu i zdravlje mobilnih radnika. U tom smislu, precizirana je obaveza poslodavca da mobilnim radnicima obezbijedi redovan godišnji zdravstveni pregled. Osim toga, u cilju prevencije bolesti i profesionalnih oboljenja mobilnih radnika koji rade noću, predviđene su obaveze koje se odnose na prečavanje, uklanjanje i kontrolu rizika na radu, sa posebnim akcentom na obavezu poslodavca da o svom trošku prije početka tog rada, kao i redovno tokom trajanja noćnog rada, obezbijedi zdravstvene preglede u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti. Osim toga, mobilnom radniku koji zbog noćnog rada ima zdravstvenih problema, poslodavac je dužan da ga rasporedi na obavljanje poslova koji odgovaraju njegovom nivou kvalifikacije i radnoj sposobnosti, van noćnog rada, ako takva mogućnost postoji.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona u skladu sa članom 16 Prijedloga zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva. Sa druge strane, imajući u vidu da su predmet ovog zakona prava iz radnog odnosa, predviđeno je da nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Inspekcije rada (član 17).

U kaznenim odredbama predviđene su različiti novčani iznosi, zavisno od težine prekršaja. Tako je kazne za poslodavca (u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura), za odgovorno lice kod poslodavca (u iznosu od 200 eura do 2.000 eura), kao i za preduzetnika (u iznosu od 500 eura do 6.000 eura), predviđena u sljedećim slučajevima: ako organizuje dnevno i sedmično radno vrijeme suprotno članu 6 ovog zakona; ako mobilni radnik mlađi od 18 godina radi noću, prekovremeno, odnosno duže od osam časova dnevno (član 12 stav 1); i mobilnom radniku koji je mlađi od 18 godina ne obezbijedi odmor u toku radnog dana, dnevni i sedmični odmor, kao i korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa članom 12 ovog zakona.

Osim navedenih slučajeva, koji podrazumijevaju grubo kršenje standarda koji se odnose na radno vrijeme i odmore mobilnih radnika, predviđene su novčane kazne za poslodavca (u iznosu od 1.000 eura do 10.000 eura), za odgovorno lice kod poslodavca (u iznosu od 100 eura do 1.000 eura), kao i za preduzetnika (u iznosu od 500 eura do 5.000 eura), predviđena u sljedećim slučajevima: ako uvede prekovremeni rad suprotno članu 7 ovog zakona, odnosno po prestanku okolnosti zbog kojih je uveden prekovremeni rad ne obezbijedi mobilnom radniku srazmjeran broja dana odmora; ako je izvršio preraspodjelu radnog vremena suprotno članu 8 ovog zakona; ako je izvršio preračunavanje časova rada suprotno članu 8 stav 6 ovog zakona; ako organizuje noćni rad suprotno članu 9 ovog zakona; ako utvrdi radni raspored suprotno članu 10 ovog zakona; ako ne obezbijedi vrijeme za odmor u toku radnog dana, dnevni i sedmični, kao i korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa članom 11 ovog zakona; ako ne vodi evidencije o dnevnom radnom vremenu i vremenu odmora, u skladu sa članom 12 ovog zakona; ako ne obezbijedi zaštitu prava zaposlenih koji rade noću i u smjenama u skladu sa članom 15 ovog zakona.

Prilikom utvrđivanja navedenih iznosa novčanih kazni za prekršaj poslodavca, odgovornog lica i preduzetnika imale su se u vidu odredbe člana 3 Direktive Savjeta 2014/112/EU, koji predviđa da će države članice odrediti sankcije koje se primenjuju na kršenje nacionalnih odredbi usvojenih u skladu sa ovom direktivom, te da te sankcije treba da budu efikasne, srazmerne i odvraćajuće.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore". (Član 20)

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona u Budžetu Crne Gore, nije potrebno obezbjeđivati posebna sredstva.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo pomorstva
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Donošenje zakona uslovljeno je Programom za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Neophodno je da se crnogorski zakonski okvir u oblasti prava radnika u potpunosti uskladi sa <u>Direktivom 2014/112/EU</u> od 19. decembra 2014. o sprovođenju Evropskog sporazuma o utvrđivanju određenih vidova organizacije radnog vremena u plovidbi unutrašnjim vodnim putovima, sklopljenoga između Evropskog saveza za plovidbu unutrašnjim vodama (EBU), Evropske organizacije zapovjednika plovila (ESO) i Evropske federacije radnika u transportu (ETF)</p> <p>Međutim, radi potpune usklađenosti sa <u>Direktivom 2014/112/EU</u> pristupilo se izradi novog zakona.</p> <p>Ovim zakonom uređuje se radno vrijeme mobilnih radnika na plovilo za privredne djelatnosti u unutrašnjoj plovidbi, noćni rad, pravo na odmor, odgovornost poslodavca, odnosno broдача i zapovjednika plovila i druga pitanja od značaja za radno vrijeme i odmor mobilnih radnika u unutrašnjim plovim putevima.</p> <p>Ovaj zakon primjenjuje se na mobilne radnike koji su zaposleni kao članovi nautičkog osoblja (posada) ili u drugom svojstvu (brodsko osoblje) na plovilu koje saobraća u unutrašnjoj plovidbi za obavljanje komercijalne djelatnosti.</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na prevoznika u unutrašnjoj plovidbi i ako ima status zaposlenog u privrednom društvu čiji je osnivač i/ili vlasnik.</p> <p>Ukoliko novi zakon ne bude donešen to bi prouzrokovalo prije svega problem za zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 19.</p> <p>Prilikom primjene Zakona neće biti oštećenih subjekata.</p> <p>Opcija „status quo“ nije prihvaćena, imajući u vidu razloge zbog kojih se Zakon donosi i koje bi trebale da se riješe, a koje nijesu mogle biti otklonjene bez izmjena regulatornog okvira.</p>	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<p>Cilj koji se postiže ovim zakonom je usklađivanje sa EU propisima i međunarodnim standardima i preporukama čime će se zakonodavstvo u oblasti radnog prava pomoraca u potpunosti uskladiti sa pravnim okvirom EU i drugim relevantnim međunarodnim obavezama te se zahtijevati maksimalno poštovanje propisanog.</p> <p>Imajući u vidu pravnu tekovinu EU u dijelu koji se odnosi na radno pravo, a u vezi poglavlja 19, Ministarstvo je u obavezi da izvrši usklađivanje oblasti koje se odnose na prava o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi, čime se postiže osnovni cilj da se uskladi pravni okvir Crne Gore sa propisima EU i omogućuje isti uslovi za sve učesnike u koji učestvuju u prevozu unutrašnjim plovim putevima.</p> <p>Obaveza donošenja ovog zakona proizilazi iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2025-2026 .</p>	
3. Opcije <ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). 	

- Obrazložiti preferiranu opciju?

"Status quo" opcija nije prihvatljiva, a ovo iz razloga što postojeće stanje ne bi doprinijelo ispunjavanju obaveza koje proističu iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2025-2026
Imajući u vidu potrebu da se izvrši usklađivanje zakonskog okvira Crne Gore sa pravnom tekovinom EU to je uslovilo izradu novog Zakona o kojim će se stvoriti osnova da se isti primijeni i osiguraju prava mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi.
Ovim zakonom uređuje se radno vrijeme mobilnih radnika na plovilo za privredne djelatnosti u unutrašnjoj plovidbi, noćni rad, pravo na odmor, odgovornost poslodavca, odnosno broдача i zapovjednika plovila i druga pitanja od značaja za radno vrijeme i odmor mobilnih radnika u unutrašnjim plovim putevima.
Ovaj zakon primjenjuje se na mobilne radnike koji su zaposleni kao članovi nautičkog osoblja (posada) ili u drugom svojstvu (brodsko osoblje) na plovilu koje saobraća u unutrašnjoj plovidbi za obavljanje komercijalne djelatnosti.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zakon će pozitivno uticati na prava mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi, jer će se uspostaviti dobra praksa u dijelu uspostavljanja procedura koja se tiču radnog vremena i odmora radi usklađivanja istih sa međunarodnim i evropskim standardima i pravilima.
Donošenjem zakona osiguraće se rješenja za sva lica naznačena u propisu.
Primjenom Zakona nijesu uvedene bilo kakve obaveze koje se odnose na naknade koje bi izazvale građanima i privredi troškove.
Ovaj propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu.
Nema administrativnih opterećenja i zakon neće stvoriti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju Zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.
Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava niti jednokratno niti tokom određenog vremenskog perioda.
Predlog zakona ne stvara međunarodne finansijske obaveze.
Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava u budžetu Crne Gore.
Donošenjem zakona nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.

Implementacijom zakona ostvariće se određeni prihodi za budžet Crne Gore po osnovu primjene kaznenih odredbi, ukoliko lica na koja se odnosi zakon ne budu se pridržavali rješenja iz Zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Obezbijeđena je ekspertska podrška na izradi Predloga Zakona u okviru obaveza proisteklih iz Pregovaračkog poglavlja 19.

Predlog zakona je proizišao kao obaveza Pregovaračkog poglavlja 19, u cilju realizacije prvog završnog mjerila i iz razloga hitnog postupanja nije sprovedena javna rasprava.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.

Ministarstvo pomorstva će pratiti izvršavanje odredbi Zakona, a vršiće se i izvještavanje u vezi napretka, Vladi i međunarodnim partnerima.

Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva postavljenih Zakonom su:

- broj podnijetih prigovora od strane mobilnih radnika.

Ministarstvo pomorstva će na osnovu statističkog prikaza sačinjavati analizu ispunjenosti uslova.

Za sprovođenje ovog propisa zaduženo je Ministarstvo pomorstva.

Datum i mjesto

Podgorica, 10. mart 2026: godine

MINISTAR

Filip Radulović

Filip Radulović